EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 6.11.2007
KOM(2007) 659 galutinis

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl principų, prioritetų ir sąlygų, įvardytų Stojimo partnerystėje su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija, panaikinantis Sprendimą 2006/57/EB

(pateikta Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

2003 m. birželio 19–20 d. Salonikuose posėdžiavusi Europos Vadovų Taryba patvirtino „Salonikų darbotvarkę Vakarų Balkanams“, kurioje Europos partnerystės numatytos kaip priemonė įgyvendinti Vakarų Balkanų šalių Europos perspektyvą.

Remdamasi 2005 m. lapkričio 9 d. Komisijos pateiktu pasiūlymu, 2006 m. sausio 30 d. Taryba patvirtino persvarstytą Europos partnerystę su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija. Partnerystėse numatyti trumpalaikiai ir vidutinės trukmės prioritetai. 2005 m. gruodžio 17 d. sprendimu Europos Vadovų Taryba Buvusiajai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai suteikė šalies kandidatės statusą.

Todėl Komisija mano esant tikslinga teikti pasiūlymą dėl Stojimo partnerystės su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija. Ši atnaujinta partnerystė pagrįsta 2004 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 533/2004 nuostatomis ir joje atsižvelgiama į naujus įvykius, aprašytus 2007 m. pažangos ataskaitoje. Joje pateikiami trumpalaikiai ir vidutinės trukmės šalies pasirengimo tolesnei integracijai į Europos Sąjungą prioritetai.

Siekdamos tinkamai įgyvendinti Stojimo partnerystę, kompetentingos Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos valdžios institucijos turėtų parengti planą su tvarkaraščiu ir konkrečiomis priemonėmis, kuriomis ši šalis ketina siekti šio tikslo. Komisija reguliariai stebės prioritetų įgyvendinimą.

Stojimo partnerystės prioritetai sudaro Bendrijos finansinės paramos, kuri ir toliau bus teikiama pagal atitinkamas finansines priemones, visų pirma pagal 2006 m. liepos 17 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1085/2006, nustatantį Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA), programavimo pagrindą.

Siūlomas Tarybos sprendimas neturi finansinio poveikio. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija ragina Tarybą priimti pridedamą Tarybos sprendimo pasiūlymą.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl principų, prioritetų ir sąlygų, įvardytų Stojimo partnerystėje su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija, panaikinantis Sprendimą 2006/57/EB

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 533/2004 dėl Europos partnerysčių steigimo stabilizavimo ir asociacijos proceso metu[1], su pakeitimais, ypač į jo 2 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2003 m. birželio 19–20 d. Salonikuose posėdžiavusi Europos Vadovų Taryba patvirtino partnerystes kaip priemonę įgyvendinti Vakarų Balkanų šalių Europos perspektyvą.

(2) Reglamente (EB) Nr. 533/2004 numatyta, kad Taryba nusprendžia dėl partnerystėse bei visuose paskesniuose pakeitimuose nustatytinų principų, prioritetų ir sąlygų. Jame taip pat numatyta, kad tolesnė Europos partnerysčių priežiūra užtikrinama pagal stabilizavimo ir asociacijos procesą sukurtų mechanizmų sistema, visų pirma metinėmis pažangos ataskaitomis.

(3) 2005 m. gruodžio 17 d. sprendimu Europos Vadovų Taryba Buvusiajai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai suteikė šalies kandidatės statusą. Todėl buvo pateiktas pasiūlymas iš dalies pakeisti Reglamentą Nr. 533/2004 siekiant partnerystės su šia šalimi pavadinimą „Europos partnerystė“ pakeisti į „Stojimo partnerystė“[2].

(4) Remdamasi 2005 m. lapkričio mėn. Komisijos pasiūlymu, 2006 m. sausio 30 d. Taryba patvirtino antrąją Stojimo partnerystę su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija[3].

(5) Komisijos dokumente „Plėtros strategija ir pagrindiniai 2006–2007 m. uždaviniai“ nurodyta, jog partnerystės bus atnaujintos 2007 m. pabaigoje.

---

1 OL L 86, 2004 3 24, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 269/2006 (OL L 47, 2006 2 17, p. 7).

2 [data] Sprendimas EB XX (pasiūlymas pateiktas 2007 m. lapkričio 6 d.).

3 2006 m. sausio 30 d. Tarybos sprendimas 2006/57/EB dėl principų, prioritetų ir sąlygų, įvardytų Europos partnerystėje su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija, panaikinantis Sprendimą 2004/518/EB (OL L 35, 2006 2 7, p. 32).

(6) 2006 m. birželio 12 d. Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 1085/2006, nustatantį Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA)[4], kuriuo atnaujinamas finansinės paramos narystės siekiančioms šalims pagrindas.

(7) Todėl tikslinga priimti Stojimo partnerystę, kuria būtų atnaujinta esama partnerystė, siekiant nustatyti atnaujintus tolesnio darbo prioritetus, remiantis Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos pasirengimo tolesnei integracijai į Europos Sąjungą 2007 m. pažangos ataskaitos išvadomis.

(8) Kad pasirengtų tolesnei integracijai į Europos Sąjungą, Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos kompetentingos valdžios institucijos turėtų parengti planą, kuriame būtų nurodytos konkrečios šioje Stojimo partnerystėje nustatytų prioritetų įgyvendinimo priemonės ir tvarkaraštis.

(9) Todėl Sprendimas 2006/57/EB turėtų būti panaikintas,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Stojimo partnerystės su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija principai, prioritetai ir sąlygos pateikiami priede.

2 straipsnis

Stojimo partnerystės įgyvendinimas tikrinamas taikant mechanizmus, nustatytus pagal stabilizavimo ir asociacijos procesą, visų pirma Komisijos teikiamas metines pažangos ataskaitas.

3 straipsnis

Sprendimas 2006/57/EB yra panaikinamas.

4 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja trečią dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

[4] OL L 210, 2006 7 31, p. 82.

PRIEDAS: BUVUSIOJI JUGOSLAVIJOS RESPUBLIKA MAKEDONIJA
2007 m. STOJIMO PARTNERYSTĖS PROGRAMA

1. ĮŽANGA

Europos Vadovų Taryba patvirtino partnerystes kaip priemonę įgyvendinti Vakarų Balkanų šalių Europos perspektyvą. Siūloma Stojimo partneryste, remiantis 2007 m. Komisijos Buvusiajai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai skirtos pažangos ataskaitos išvadomis, atnaujinama 2006 m. sausio mėn. Europos partnerystė. Joje nustatomi nauji ir tebesantys veiklos prioritetai. Nauji prioritetai yra pritaikyti prie konkrečių šalies reikmių ir pasirengimo etapo, be to, prireikus bus atnaujinti. Tikimasi, kad Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija parengs planą, kuriame bus nurodytos konkrečios stojimo partnerystės prioritetų įgyvendinimui skirtos priemonės ir tvarkaraštis. Partneryste taip pat numatomos šaliai teikiamos finansinės paramos gairės.

2. PRINCIPAI

Stabilizavimo ir asociacijos procesas ir toliau yra Vakarų Balkanų šalių integracijos į Europą pagrindas visu pasirengimo būsimai narystei laikotarpiu. Buvusiajai Jugoslavijos Respublikai Makedonijai nustatyti prioritetai yra susiję su jos gebėjimu laikytis 1993 m. Kopenhagos Europos Vadovų Tarybos apibrėžtų kriterijų bei stabilizavimo ir asociacijos procese nustatytų sąlygų, visų pirma tų, kurias Taryba nustatė 1997 m. balandžio 29 d. ir 1999 m. birželio 21–22 d. išvadose, 2000 m. lapkričio 24 d. Zagrebo aukščiausiojo lygio susitikimo galutinėje deklaracijoje ir Salonikų darbotvarkėje.

3. PRIORITETAI

Šioje Stojimo partnerystėje išvardyti prioritetai buvo nustatyti įvertinus Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos galimybes juos įgyvendinti arba padaryti pakankamą pažangą šioje srityje per kelerius ateinančius metus. Skiriami trumpalaikiai prioritetai, kuriuos tikimasi įgyvendinti per ateinančius vienerius arba dvejus metus, ir vidutinio laikotarpio prioritetai, kuriuos tikimasi įgyvendinti per artimiausius trejus ketverius metus. Prioritetai susiję tiek su teisės aktais, tiek su jų įgyvendinimu.

Atsižvelgiant į būtinybę nustatyti prioritetus, be abejonės Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija turi atlikti ir kitas užduotis, kurios gali būti įvardytos prioritetais kokiose nors būsimose partnerystėse, taip pat atsižvelgiant į Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos ateityje darysimą pažangą.

Pagrindiniai trumpalaikiai prioritetai pateikiami atskirai sąrašo pradžioje. Šių pagrindinių prioritetų išdėstymo tvarka neatspindi jų svarbos.

3.1. Trumpalaikiai prioritetai

Pagrindiniai prioritetai

– Užtikrinti tinkamą visų Stabilizacijos ir asociacijos susitarimu prisiimtų įsipareigojimų įgyvendinimą.

– Užtikrinti konstruktyvų ir įtrauktimi grindžiamą dialogą demokratinėse institucijose, visų pirma srityse, kuriose būtinas visų politinių partijų sutarimas.

– Užtikrinti veiksmingą Policijos įstatymo įgyvendinimą.

– Užtikrinti tvarų teismų reformos įgyvendinimą ir sustiprinti teismų sistemos nepriklausomumą bei bendrą jos pajėgumą. Užbaigti prokuratūros reformą ir galutinai paskirti Teisėjų tarybą.

– Užtikrinti tvarų kovos su korupcija teisės aktų įgyvendinimą.

– Užtikrinti, kad valstybės tarnautojų įdarbinimas ir galimybės siekti karjeros nepriklausytų nuo politinės įtakos, toliau plėtoti nuopelnais paremtą karjeros sistemą ir visiškai įgyvendinti Valstybės tarnybos įstatymą.

– Sumažinti kliūtis darbo vietų kūrimui ir spręsti visų pirma jaunimo ir ilgalaikio nedarbo problemą.

– Pagerinti bendrą verslo aplinką toliau stiprinant teisinės valstybės principus, stiprinant reguliavimo ir priežiūros institucijų nepriklausomumą, spartinant teisines procedūras ir tęsiant nuosavybės teisių registravimą.

Politiniai kriterijai

Demokratija ir teisinė valstybė

– Tęsti Ohrido pagrindų susitarimo įgyvendinimą, siekiant *inter alia* skatinti etninio pasitikėjimo stiprinimą.

Parlamentas ir rinkimai

– Užtikrinti, kad kiti prezidento ir savivaldybių rinkimai vyktų laikantis rinkimų kodekso.

– Skubiai priimti sprendimus bet kokių rinkimų pažeidimų atveju ir skirti tokius pažeidimus atgrasančias baudas.

– Stiprinti parlamento gebėjimus, visų pirmą padidinant jo išteklius.

Vyriausybė

– Stiprinti vietos administracijos skaidrumą ir atskaitomybę. Visų pirma stiprinti vidaus kontrolę ir auditą.

– Užtikrinti tinkamą savivaldybių mokesčių surinkimą visoje šalyje.

– Užtikrinti savivaldybių gebėjimą valdyti valstybei priklausančią žemę.

– Užtikrinti, kad savivaldybėse dirbtų pakankamai tinkamos kompetencijos darbuotojų.

Viešasis administravimas

– Įvesti nuopelnais paremtą karjeros sistemą siekiant sukurti atskaitingą, veiksmingą ir profesionalų viešąjį administravimą centriniu ir vietos lygmeniu.

– Užtikrinti veiksmingą valstybės tarnautojų etikos kodekso nuostatų įgyvendinimą.

– Stiprinti administracinius gebėjimus, visų pirma plėtojant strateginio planavimo ir politikos formavimo gebėjimus bei gerinant mokymą ir sukurti bendrą valstybės tarnautojų mokymo strategiją.

– Veiksmingai įgyvendinti priemones, priimtas siekiant užtikrinti administravimo, visų pirma sprendimų priėmimo proceso, skaidrumą ir toliau skatinti aktyvų pilietinės visuomenės dalyvavimą.

– Toliau įgyvendinti teisėsaugos institucijų reformą.

Teismų sistema

– Toliau plėtoti pradinį ir tęstinį mokymą teisėjų ir prokurorų mokymo įstaigoje.

– Užbaigti kurti naujas teismo struktūras ir suteikti tinkamus išteklius siekiant užtikrinti visapusišką jų veikimą ir padidinti jų veiksmingumą.

– Užtikrinti tinkamą ir visišką teismo sprendimų vykdymą.

Kovos su korupcija politika

– Užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į Valstybinės kovos su korupcija komisijos ir Valstybinės audito tarnybos rekomendacijas.

– Visiškai įgyvendinti Valstybių grupės prieš korupciją (GRECO) pateiktas rekomendacijas.

– Sustiprinti administracinius gebėjimus, kurių reikia, kad būtų užtikrintas teisės aktų, priimtų dėl politinių partijų finansavimo ir rinkimų kampanijų, įgyvendinimas. Įvesti veiksmingas sankcijas už pažeidimus.

– Imtis veiksmų pagal atliktą tam tikriems valstybės tarnautojams suteiktų teisių peržiūrą.

– Užtikrinti visišką Įstatymo dėl visuomenės galimybės gauti informaciją įgyvendinimą.

Žmogaus teisės ir mažumų apsauga

– Visiškai laikytis Europos žmogaus teisių konvencijos, Kankinimų prevencijos komiteto rekomendacijų ir Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos.

– Teisėsaugos institucijose, teismų sistemoje ir kalinimo įstaigų administracijoje iki galo taikyti taisykles, susijusias su etikos normomis, vidaus kontrole, profesiniais standartais ir žmogaus teisėmis, įskaitant reguliariai vykdant mokymus.

– Suteikti pakankamų išteklių kalinimo įstaigų sąlygoms pagerinti.

– Sukurti veiksmingus mechanizmus nustatyti valstybinių ir nevalstybinių institucijų vykdomą visų formų diskriminaciją prieš asmenis ar jų grupes, už ją persekioti ir bausti.

– Patobulinti ir įgyvendinti tinkamo ne daugumos bendruomenių atstovavimo strategiją, visų pirma suteikiant reikiamus išteklius ir nustatant veiksmingas sankcijas už nesugebėjimą pasiekti tikslų.

– Didinti mažumų grupių narių galimybes mokytis, naudotis teisine ir socialinės gerovės sistema.

Regioniniai klausimai ir tarptautiniai įsipareigojimai

– Toliau visapusiškai bendradarbiauti su TBTBJ ir, atsižvelgiant į galimą bylų grąžinimą iš TBTBJ, atitikti visas būtinas tinkamą procesą užtikrinančias sąlygas.

– Toliau skatinti perėjimą nuo Stabilumo pakto prie labiau regioninės bendradarbiavimo sistemos ir veiksmingą Vidurio Europos laisvosios prekybos sutarties (CEFTA) įgyvendinimą.

– Užtikrinti gerus kaimyninius santykius, visų pirma aktyvinant pastangas rasti suderintą ir abipusiai priimtiną pavadinimo klausimo sprendimą su Graikija, vadovaujantis JT Saugumo Tarybos rezoliucijomis 817/93 ir 845/93.

– Plėtoti bendradarbiavimą su kaimyninėmis šalimis, visų pirma tarpvalstybinio bendradarbiavimo, kovos su organizuotu nusikalstamumu, neteisėtos prekybos ir kontrabandos, teismų bendradarbiavimo, sienų valdymo, readmisijos ir aplinkos apsaugos srityse, ir užtikrinti veiksmingą veiksmų šiose srityse įgyvendinimą.

Ekonominiai kriterijai

– Vykdyti žemės ir nekilnojamojo turto registraciją ir stiprinti kadastrą, siekiant padidinti teisinį tikrumą ūkio subjektams ir pagerinti rinkos ekonomikos mechanizmų funkcionavimą.

– Padidinti viešųjų paslaugų veiksmingumą, visų pirma skiriant papildomų lėšų mokymui ir esamos infrastruktūros atnaujinimui.

Gebėjimas prisiimti narystės įsipareigojimus

1 skyrius: Laisvas prekių judėjimas

– Priimti ir įgyvendinti horizontalaus poveikio pagrindinius teisės aktus, kurie sudarytų sąlygas užbaigti reikiamą infrastruktūrą, ir užtikrinti skirtingų institucijų (reglamentavimo, standartizacijos, akreditacijos, metrologijos, atitikties vertinimo ir rinkos priežiūros) darbo uždavinių atskyrimą, vykdant atitikties vertinimo procedūras.

– Parengti visapusišką strategiją su atitinkamoms horizontaliosioms organizacijoms (standartizacijos, akreditacijos, metrologijos ir rinkos priežiūros) taikomo *acquis* įgyvendinimo gairėmis, numatant terminus ir nustatant aiškią atsakomybę už teisinių priemonių skirtinguose sektoriuose įdiegimą ir veiksmingą vykdymą bei administracinių gebėjimų stiprinimą.

– Parengti veiksmų planą dėl atitikties EB sutarties 28–30 straipsniams su gairėmis dėl nacionalinės teisės aktų ir administracinių procedūrų vidaus patikros, abipusio pripažinimo sąlygų įdiegimo ir reikiamų tolesnių pakeitimų.

– Paspartinti Europos standartų priėmimą ir suaktyvinti pastangas tapti visateise Europos standartizacijos organizacijų nare.

3 skyrius: Įsisteigimo teisė ir laisvė teikti paslaugas

– Pašalinti likusias kliūtis, trukdančias ES fiziniams ir juridiniams asmenims įsisteigti ir teikti paslaugas kitose valstybėse.

– Teisės aktuose numatyti paslaugų teikimo per nuolatinę buveinę ir laikino paslaugų teikimo atskyrimą.

4 skyrius: Laisvas kapitalo judėjimas

– Toliau stiprinti kovos su pinigų plovimu sistemą, visų pirma geriau informuoti ataskaitas teikiančias institucijas ir pasiekti, jog atitinkamos institucijos užtikrintų griežtą teisės aktų vykdymą.

– Daryti pažangą šalinant likusius apribojimus kapitalo judėjimui.

5 skyrius: Viešieji pirkimai

– Sustiprinti Skundų komitetą siekiant sukurti veiksmingą teisminių priemonių sistemą.

6 skyrius: Bendrovių teisė

– Sukurti veiksmingas ir nepriklausomas teisės aktais numatytų auditorių ir audito įmonių kokybės užtikrinimo ir viešosios priežiūros sistemas. Stiprinti reikiamus administracinius gebėjimus.

7 skyrius: Intelektinės nuosavybės teisė

– Parengti nacionalinę strategiją ir veiksmų planą gebėjimams, reikalingiems įgyvendinti *acquis* visose šio skyriaus apimamose srityse, ir užtikrinti jų vykdymą, ypatingą dėmesį skiriant būtinybei teikti specializuotą mokymą teisėsaugos institucijoms, teisėjams, prokurorams ir muitinės pareigūnams.

– Parengti visuomenės informavimo kampanijas ir pagerinti teisėsaugos institucijų ir visų susijusių suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimą.

8 skyrius: Konkurencijos politika

– Užtikrinti griežtą antimonopolitinių teisės aktų vykdymą, daugiausia dėmesio skiriant rimčiausiems konkurencijos teisės pažeidimams.

– Sukurti veiksmingą *ex-ante* valstybės pagalbos kontrolę.

– Sustiprinti Konkurencijos apsaugos komisijos administracinius gebėjimus ir jai skirti reikiamą biudžetą bei pakankamai darbuotojų.

9 skyrius: Finansinės paslaugos

– Sustiprinti finansų sektoriaus, visų pirma draudimo sektoriaus ir vertybinių popierių rinkos, teisės aktus ir priežiūros sistemą bei jų vykdymą.

– Užtikrinti, kad nepriklausoma draudimo sektoriaus priežiūros institucija pradėtų veikti ir joje būtų įdarbinta pakankamai darbuotojų.

10 skyrius: Informacinė visuomenė ir žiniasklaida

– Nutraukti Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo nuostatų pažeidinėjimą imantis visų priemonių, būtinų įvykdyti įsipareigojimus liberalizuoti elektroninių ryšių sektorių, įskaitant galimybę priimti visus reikalingus antrinės teisės aktus ir toliau stiprinti reguliavimo institucijas.

– Užtikrinti konkurencijos apsaugos priemonių taikymą didelę rinkos dalį užimantiems operatoriams.

– Stiprinti elektroninių ryšių ir žiniasklaidos reguliavimo įstaigos nepriklausomumą ir administracinius gebėjimus.

– Užtikrinti stabilų ir tvarų viešojo transliuotojo ir Transliavimo tarybos finansavimą.

11 skyrius: Žemės ūkis ir kaimo plėtra

– Pagreitinti žemės ūkio paskirties žemės registravimą į nekilnojamojo turto kadastrą.

– Užtikrinti patikimų žemės ūkio duomenų rinkimą ir tvarkymą.

– Tęsti pasirengimą įsteigti veiksmingai veikiančias ir finansiškai patikimas žemės ūkio sektoriaus lėšų valdymo ir kontrolės mokėjimo agentūras, veikiančias pagal ES reikalavimus ir tarptautinius audito standartus.

12 skyrius: Maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos politika

– Toliau derinti teisės aktus su veterinarijos ir fitosanitarijos *acquis*, sutelkiant dėmesį į *acquis* atitinkančius pagrindinius teisės aktus.

– Toliau stiprinti veterinarijos tarnybos gebėjimus centriniu ir vietos lygmeniu, siekiant pradėti taikyti ES taisykles atitinkančią kontrolės, visų pirma importo, sistemą.

– Užtikrinti galvijų identifikavimo ir jų judėjimo registravimo sistemos veikimą ir pradėti kiaulių, avių ir ožkų identifikavimo sistemą.

– Toliau derinti gyvūnų ligų ir gyvūnų sveikatos kontrolės sistemas su ES teisės aktų ir institucijų reikalavimais, taip pat su nenumatytų situacijų veiksmų planais dėl ligų, apie kurias būtina pranešti.

– Įvertinti žemės ūkio ir maisto produktų perdirbimo įmonių atitikimą ES reikalavimams – tai bus pagrindas šių įmonių modernizavimo ateityje planui.

14 skyrius: Transporto politika

– Toliau įgyvendinti Susitarimo memorandumą dėl Pietryčių Europos pagrindinio regioninio transporto tinklo plėtros ir stiprinti bendradarbiavimą su Pietryčių Europos transporto observatorija.

– Toliau derinti teisės aktus su kelių transporto *acquis*, visų pirma dėl pavojingų krovinių gabenimo, galimybės patekti į rinką, socialinių sąlygų, skaitmeninio tachografo įdiegimo ir kelių saugumo didinimo.

– Geležinkelių sektoriuje įsteigti nuo infrastruktūros valdytojo ir geležinkelio įmonių nepriklausomą reguliavimo įstaigą, įsteigti už saugumo sertifikatų išdavimą atsakingą saugos instituciją ir derinti teisės aktus su ES taisyklėmis dėl pavojingų krovinių gabenimo geležinkeliu. Užtikrinti finansinį stabilumą kompensuojant už keleivinio transporto viešosios paslaugos įsipareigojimus ir sumažinant skolas.

– Įgyvendinti įsipareigojimus, prisiimtus pagal pirmąjį pereinamąjį Europos bendrosios aviacinės erdvės susitarimo etapą, įskaitant atitinkamų aviacijos teisės aktų įgyvendinimą.

– Stiprinti civilinės aviacijos institucijos administracinius gebėjimus.

15 skyrius: Energetika

– Toliau derinti vidaus elektros ir dujų rinkų, energijos efektyvumo ir atsinaujinančių energijos šaltinių teisės aktus su *acquis*, siekiant laipsniškai atverti energetikos rinką konkurencijai.

– Toliau stiprinti Energetikos reguliavimo komisijos nepriklausomumą.

– Vykdyti įsipareigojimus, prisiimtus pagal Energijos bendrijos sutartį dėl visiško vidaus dujų ir elektros rinkų *acquis* įgyvendinimo ir dėl tarpvalstybinių elektros energijos mainų.

– Didinti administracinius gebėjimus visuose energetikos sektoriuose, įskaitant Energetikos agentūrą, energijos veiksmingumo ir atsinaujinančių energijos šaltinių srityse.

– Pastatyti tinkamą radioaktyviųjų medžiagų saugyklą.

– Užtikrinti Radiacinės saugos direktorato nepriklausomumą ir tinkamą veikimą.

16 skyrius: Mokesčiai

– Stiprinti administracinius gebėjimus įgyvendinti mokesčių teisės aktus ir kovoti su mokesčių slėpimu.

– Skubiai imtis struktūrinių priemonių kontrolės politikai reformuoti ir kontrolės pajėgumams didinti.

– Sukurti audito strategiją ir tinkamas IT sistemas.

– Įsipareigoti laikytis Įmonių apmokestinimo elgesio kodekso principų ir užtikrinti, kad naujos mokesčių priemonės juos atitiktų.

18 skyrius: Statistika

– Stiprinti Valstybės statistikos departamento gebėjimus, kad būtų laiku atliktas kitas gyventojų surašymas ir toliau tobulinamos nacionalinės sąskaitos bei rengiami jų pagrindiniai statistiniai duomenys. Konkrečiai spręsti tebesančias problemas, susijusias su žemės ūkio sektoriaus ir verslo statistinių duomenų rinkimu ir tvarkymu pagal ES standartus bei metodus ir padidinti Erostatui teikiamų statistinių duomenų apimtį.

– Baigti kurti statistinį verslo įmonių registrą ir ūkių registrą, įskaitant procedūras, užtikrinančias, kad registruose būtų naujausia informacija.

19 skyrius: Užimtumas ir socialinė politika

– Tęsti *acquis* perkėlimą į nacionalinę teisę ir sustiprinti su šiomis sritimis susijusias administracines ir teisėsaugos struktūras, įskaitant Darbo inspekciją.

– Užtikrinti administracinius gebėjimus įgyvendinti socialinės įtraukties ir socialinės apsaugos politiką.

– Užtikrinti atstovaujamojo socialinio dialogo veikimą.

– Toliau dėti pastangas pagerinti žmonių su negalia padėtį.

20 skyrius: Įmonių ir pramonės politika

– Nustatyti ir įgyvendinti augimą bei naujoves skatinančią pramonės strategiją.

– Pradėti reguliariai vertinti naujų reglamentų poveikį įmonėms.

– Sustiprinti MVĮ padalinio ir MVĮ agentūros išteklius ir užtikrinti MVĮ strategijos ir veiksmų plano bei Europos mažųjų įmonių chartijos įgyvendinimą.

– Toliau tęsti darbus siekiant paprastinti reglamentavimą, panaikinti nereikalingus teisės aktus ir mažinti biurokratines kliūtis verslui; pradėti teisės aktų poveikio vertinimą.

22 skyrius: Regioninė politika ir struktūrinių priemonių derinimas

– Sustiprinti institucinių struktūrų kūrimą ir stiprinti administracinius gebėjimus programavimo, projektų rengimo, stebėjimo, vertinimo ir finansinio valdymo bei kontrolės srityse, visų pirma atitinkamų ministerijų lygmeniu, įgyvendinti ES pasirengimo narystei programas rengiantis įgyvendinti Bendrijos sanglaudos politiką.

– Baigti rengti nacionalinę regioninės plėtros strategiją.

23 skyrius: Teismų sistema ir pagrindinės teisės

– Įgyvendinti nacionalinę asmens duomenų apsaugos teisę. Pasirašyti ir ratifikuoti Europos Tarybos asmenų apsaugos konvencijos dėl asmenų apsaugos automatiškai tvarkant asmens duomenis papildomą protokolą dėl priežiūros institucijų ir tarpvalstybinių duomenų srautų.

– *Dėl kitų prioritetų žiūrėti politinių kriterijų skyrių.*

24 skyrius: Teisingumas, laisvė ir saugumas

– Toliau įgyvendinti integruoto sienų valdymo veiksmų planą, kurti pagrindines sienų valdymo duomenų bazes ir užtikrinti jų tarpusavio ryšį, modernizuoti dokumentų tikrinimo ir sienų priežiūros įrangą, įvesti aukštos kokybės kelionės ir asmens tapatybės dokumentus ir sudaryti sąlygas tęstiniam darbuotojų mokymui.

– Numatyti tinkamą finansavimą ir mokymą policijos reformos įgyvendinimui, stiprinti tiek policijos įstaigų, tiek policijos ir teisėsaugos institucijų koordinavimą bei bendradarbiavimą, stiprinti kriminalinės policijos ir prokurorų bendradarbiavimą.

– Kurti ir įgyvendinti išsamią policijos žmogiškųjų išteklių ir mokymo strategiją ir modernizuoti jos įrangą.

– Toliau aktyvinti kovą su organizuotu nusikalstamumu, visų pirma geriau išnaudojant specialias tyrimų priemones ir laiku išduodant ir vykdant tarptautinius suėmimo orderius (įskaitant už kompiuterinius nusikaltimus, ypač už vaikų pornografiją), sukurti integruotą žvalgybos sistemą, kurią valstybės tarnybos galėtų taikyti kovodamos su organizuotu nusikalstamumu, įskaitant prekybą žmonėmis, ginklais ir narkotikais.

– Stiprinti pastangas įgyvendinti nacionalinį kovos su prekyba žmonėmis veiksmų planą ir gebėjimus ištirti kompiuterinius nusikaltimus.

– Įgyvendinti EB ir Buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos readmisijos susitarimą ir vesti derybas dėl readmisijos susitarimų su tranzitu vykstančių migrantų kilmės šalimis.

– Spartinti asmenų, kuriems reikalinga (tarptautinė) apsauga, teises užtikrinančių teisinių priemonių įvedimo procesą.

– Užtikrinti prieglobsčio įstatymo ir užsieniečių įstatymo suderinimą su atitinkamomis *acquis* nuostatomis.

25 skyrius: Mokslas ir tyrimai

– Stiprinti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros gebėjimus, kad būtų užtikrintas sėkmingas dalyvavimas Bendrijos pagrindų programose.

– Pradėti rengti ir taikyti integruotą mokslinių tyrimų politiką ir imtis veiksmų integruotis į Europos mokslinių tyrimų erdvę.

26 skyrius: Švietimas ir kultūra

– Baigti kurti teisinę bei administracinę sistemą „Mokymosi visą gyvenimą“ ir „Veiklaus jaunimo“ programoms valdyti ir stiprinti įgyvendinimo institucijas.

27 skyrius: Aplinka

– Tęsti nacionalinės teisės derinimą su *acquis*, visų pirma oro kokybės, atliekų tvarkymo ir vandens kokybės srityse, ir iš esmės pagerinti teisės aktų vykdymą ir aplinkos stebėseną.

– Stiprinti Aplinkos inspekciją ir kitas teisėsaugos institucijas, užtikrinti griežtą teisės aktų vykdymą, taip pat užtikrinti, kad baudos ir kitos sankcijos būtų taikomos veiksmingai ir turėtų atgrasomąjį poveikį.

– Stiprinti administracinius gebėjimus šalies ir vietos lygmeniu ir pagerinti administracinių institucijų, sprendžiančių su aplinka susijusius klausimus, koordinavimą.

– Parengti strateginius planus, įskaitant finansines strategijas, ir parengti nacionalinę atliekų tvarkymo strategiją ir atliekų tvarkymo planą.

– Parengti investicijų į aplinkos apsaugą strategiją, paremtą su teisės derinimu susijusių sąnaudų vertinimu.

– Aplinkos apsaugos reikalavimus įtraukti į kitiems sektoriams taikomą politiką, visų pirma rengiant poveikio aplinkai vertinimus.

– Didinti investicijas į aplinkos apsaugos infrastruktūrą, ypač daug dėmesio skiriant nuotekų surinkimui ir valymui, geriamo vandens tiekimui, kovai su oro tarša ir atliekų tvarkymui.

29 skyrius: Muitų sąjunga

– Stiprinti administracinius gebėjimus įgyvendinti mokesčių teisės aktus ir kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu.

– Toliau derinti teisės aktus ir procedūras su *acquis*, visų pirma tranzito ir tarifinių kvotų skyrimo srityse.

– Suderinti su *acquis* Technologijų ir pramonės vystymo zonų įstatymą.

31 skyrius: Užsienio, saugumo ir gynybos politika

– Įgyvendinti teisės aktus, užtikrinančius bendrosios pozicijos tarptautinių ribojamųjų priemonių srityje laikymąsi.

32 skyrius: Finansų kontrolė

– Peržiūrėti Viešosios vidaus finansų kontrolės (VVFK) politikos dokumentą ir pateikti VVFK ir vidaus auditą reglamentuojančių teisės aktų pasiūlymus, siekiant, jog VVFK politika ir galiojantys teisės aktai būtų išsamūs ir nuoseklūs, ir atnaujinti veiksmų planą su VVFK susijusių vidutinės trukmės prioritetų įgyvendinimui.

– Užbaigti kurti vidaus audito skyrius centrinėse valstybės institucijose; sukurti, kai tinkama, atitinkamus skyrius savivaldybėse ir užtikrinti, jog būtų įdarbinta pakankamai darbuotojų, būtų numatyti tinkami mokymai ir suteikta reikiama įranga.

– Kurti veiksmingas valdymo, stebėsenos, kontrolės ir audito sistemas, reikalingas decentralizuotam programų pagal ES pasirengimo narystei priemones įgyvendinimui.

– Stiprinti Valstybės audito institucijos veiklos ir finansinį nepriklausomumą ir užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į jos ataskaitų išvadas.

3.2. Vidutinės trukmės prioritetai

Politiniai kriterijai

Demokratija ir teisinė valstybė

Vyriausybė

– Užbaigti decentralizacijos procesą.

Viešasis administravimas

– Toliau stiprinti administracijos gebėjimus įgyvendinti Stabilizacijos ir asociacijos susitarimą.

Kovos su korupcija politika

– Baigti įgyvendinti kovos su korupcija strategiją.

– Remiantis tarptautiniais standartais, užtikrinti nuostatų, susijusių su interesų konfliktų prevencija, vykdymą.

Žmogaus teisės ir mažumų apsauga

– Toliau skatinti pagarbą žmogaus teisėms teisėsaugos institucijose, sulaikymo centruose ir kalėjimuose.

– Toliau įgyvendinti ne daugumos bendruomenių tinkamo atstovavimo strategiją.

Regioniniai klausimai ir tarptautiniai įsipareigojimai

– Puoselėti regioninį dialogą, stabilumą, gerą kaimynystę ir bendradarbiavimą.

Ekonominiai kriterijai

– Sutelkti pastangas apsaugoti elektros rinkos tvarumą, atsižvelgiant į šalies liberalizavimo įsipareigojimus, pašalinant esamus iškraipymus, kurie kyla dėl nustatytų sąnaudų nepadengiančių kainų, ir stiprinant reguliavimo institucijas bei fizinę infrastruktūra.

– Padidinti valstybės išlaidų kokybę stiprinant viešojo sektoriaus vidutinės trukmės planavimo gebėjimus ir gerinant biudžeto vykdymą. Toliau didinti švietimo kokybę, skiriant tolesnį finansavimą infrastruktūros kūrimui ir personalui, siekiant nuodugnaus pastarųjų švietimo sektoriaus reformų įgyvendinimo.

– Toliau gerinti darbo rinkos veikimą ir mažinti nedarbą, visų pirma imantis papildomų priemonių spręsti jaunimo ir ilgalaikio nedarbo problemą ir modernizuojant socialinės apsaugos bei švietimo sistemas.

– Toliau dėti pastangas, kad neoficialus sektorius būtų integruotas į oficialią ekonomiką.

– Modernizuoti šalies infrastruktūrą, visų pirma energetikos ir transporto, siekiant sustiprinti bendrą ūkio konkurencingumą.

Gebėjimas prisiimti narystės įsipareigojimus

1 skyrius: Laisvas prekių judėjimas

– Remiantis *acquis* kurti rinkos priežiūros struktūrą.

3 skyrius: Įsisteigimo teisė ir laisvė teikti paslaugas

– Teisės aktus dėl abipusio profesinių kvalifikacijų pripažinimo, įskaitant nuostatas dėl mokymo, derinti su ES *acquis* ir toliau kurti reikalingas administracines struktūras.

– Derinti teisės aktus su pašto paslaugų *acquis*, ir įsteigti nepriklausomą nacionalinę reguliavimo instituciją.

5 skyrius: Viešieji pirkimai

– Sukurti gerai veikiančias viešųjų pirkimų struktūras, užtikrinančias, kad viešųjų pirkimų procedūros būtų vykdomos tvirtai laikantis EB standartų. Sukurti e. pirkimų sistemą.

7 skyrius: Intelektinės nuosavybės teisė

– Sukurti gebėjimus, reikalingus įgyvendinti *acquis* visose šio skyriaus apimamose srityse ir užtikrinti jų vykdymą; užtikrinti deramą tyrimų, traukimo baudžiamojon atsakomybėn, piratavimo ir padirbinėjimo nusikaltimų teisminį nagrinėjimą.

8 skyrius: Konkurencijos politika

– Toliau derinti teisės aktus su ES antimonopoliniu ir valstybės pagalbos *acquis*.

– Toliau gerinti antimonopolinių ir valstybės pagalbos kontrolės teisės aktų vykdymą.

– Padidinti valdžios institucijų, verslo subjektų ir plačiosios visuomenės informuotumą.

9 skyrius: Finansinės paslaugos

– Užtikrinti griežtą teisės aktų, skirtų spręsti vairavimo neturint draudimo problemą, vykdymą.

– Toliau derinti teisę su ES teisės aktais finansinių paslaugų srityje.

11 skyrius: Žemės ūkis ir kaimo plėtra

– Padidinti žemės ūkio administracijos gebėjimus ir baigti pasirengimus įgyvendinti bei praktiškai taikyti bendrosios žemės ūkio politikos, visų pirma integruotos administravimo ir kontrolės sistemos (IACS), valdymo mechanizmus ir užtikrinti žemės sklypų identifikavimo sistemos (LPIS) veikimą.

12 skyrius: Maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos politika

– Toliau derinti teisės aktus su *acquis* dėl užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų ir gyvūninės kilmės produktų, įgyvendinti ir kontroliuoti jų vykdymą bei įdiegti reikalingą rinkimo ir tvarkymo sistemą.

– Įsteigti augalų sveikatos tarnybą, kurioje būtų įdarbinta pakankamai darbuotojų. Toliau derinti fitosanitarijos teisės aktus su *acquis*.

– Priimti žemės ūkio ir maisto produktų perdirbimo įmonių modernizavimo planą ir pradėti jį įgyvendinti.

– Stiprinti laboratorinius gebėjimus maisto saugos, veterinarijos ir fitosanitarijos srityje.

14 skyrius: Transporto politika

– Toliau dirbti siekiant visiško teisės aktų suderinimo su *acquis* kelių transporto srityje (įskaitant dėl skaitmeninio tachografo įdiegimo), toliau derinti teisės aktus su geležinkelių *acquis* (pirmasis ir antrasis geležinkelių paketai ir sąveika), visiškai suderinti aviacijos teisės aktus ir užtikrinti veiksmingą susijusių teisės aktų įgyvendinimą.

– Įgyvendinti įsipareigojimus, prisiimtus pagal antrąjį pereinamąjį Europos bendrosios aviacinės erdvės susitarimo etapą.

17 skyrius: Ekonominė ir pinigų politika

– Suderinti teisinę sistemą, kad būtų užtikrinta visiškas centrinio banko nepriklausomumas.

18 skyrius: Statistika

– Toliau plėtoti visas statistikos sritis, visiškai suderinti pagrindinius statistinių duomenų rengimo aspektus (dėl dažnumo, apimties, klasifikacijos, laiko ir kokybės) ir įdiegti bendrą statistinių duomenų valdymo ir rengimo sistemą.

– Sukurti gerai koordinuotą nacionalinę statistikos sistemą.

19 skyrius: Užimtumas ir socialinė politika

– Sukurti nuolatinį socialinį dialogą užtikrinantį mechanizmą.

– Sukurti ilgalaikę socialinės įtraukties politiką ir pagerinti pažeidžiamų grupių patekimą į darbo rinką.

– Toliau tobulinti socialinės apsaugos politiką.

– Sukurti mechanizmus žmonių su negalia padėčiai stebėti.

20 skyrius: Įmonių ir pramonės politika

– Toliau kurti MVĮ paramos mechanizmus ir gerinti MVĮ galimybes naudotis finansinėmis paslaugomis. Nustatyti ir įgyvendinti augimą bei naujoves skatinančią pramonės strategiją.

– Remiantis sėkmingai įvykdytais pagalbos teikėjų remiamais bandomaisiais projektais parengti strategiją verslumo ugdymą įtraukti į švietimo sistemą.

22 skyrius: Regioninė politika ir struktūrinių priemonių derinimas

– Stiprinti administracinius gebėjimus centriniu lygmeniu ir juos plėtoti regioniniu bei vietos lygmenimis. Užtikrinti aiškų atsakomybės sričių paskirstymą ir stiprinti paskirtų įgyvendinančiųjų institucijų ir struktūrų, įskaitant vietos valdžios institucijas, koordinavimo gebėjimus.

24 skyrius: Teisingumas, laisvė ir saugumas

– Užtikrinti teisės aktų suderinimą su atitinkamais prieglobsčio ir imigracijos *acquis*.

25 skyrius: Mokslas ir tyrimai

– Taikyti integruotą mokslinių tyrimų politiką.

26 skyrius: Švietimas ir kultūra

– Toliau dėti pastangas gerinti švietimo sistemos, įskaitant pradinį ugdymą, kokybę ir sukurti šiuolaikišką profesinio mokymo ir lavinimo sistemą bei aukštojo mokslo sektorių, susietą su darbo rinka ir ekonominiais poreikiais, taip pat skatinti regioninį bendradarbiavimą aukštojo mokslo srityje.

27 skyrius: Aplinka

– Tęsti aplinkos apsaugos reikalavimų integravimą į kitiems sektoriams skirtą politiką, visų pirma rengiant poveikio aplinkai vertinimus.

– Toliau didinti investicijas į aplinkos apsaugos infrastruktūrą, ypač didelį dėmesį skiriant nuotekų surinkimui ir valymui, geriamo vandens tiekimui, oro taršos ir atliekų tvarkymo klausimams.

28 skyrius: Vartotojų ir sveikatos apsauga

– Užbaigti teisės aktų derinimą su ES *acquis* vartotojų apsaugos srityje ir stiprinti administracinius gebėjimus, reikalingus veiksmingai rinkos priežiūrai.

– Tęsti teisės aktų derinimą su ES *acquis* visuomenės sveikatos politikos srityje, visų pirma tabako, kraujo, audinių ir ląstelių bei užkrečiamųjų ligų srityje. Stiprinti institucinius, administracinius ir finansinius pajėgumus visuomenės sveikatos srityje.

– Psichikos sveikatos srityje sukurti bendruomenines tarnybas, kurios būtų alternatyva hospitalizavimui, ir užtikrinti, kad psichikos sveikatos priežiūrai būtų skiriama pakankamai lėšų.

31 skyrius: Užsienio, saugumo ir gynybos politika

– Užtikrinti, kad su JAV sudarytas susitarimas dėl žmonių perdavimo Tarptautiniam Baudžiamajam Teismui sąlygų atitiktų 2002 m. rugsėjo mėn. Europos Vadovų Tarybos priimtus ES pagrindinius principus.

32 skyrius: Finansų kontrolė

– Vadovaujant Finansų ministerijai toliau rengti ir įgyvendinti ES viešosios vidaus finansų kontrolės modelį (decentralizuotos valdymo atskaitomybės ir veikimo požiūriu nepriklausomo vidaus audito); šiuo tikslu reika toliau rengti suderintus teisės aktus ir užtikrinti tinkamus institucinius gebėjimus.

– Toliau stiprinti Valstybės audito institucijos veiklos pajėgumus ir veiklos bei finansinį nepriklausomumą.

– Įgyvendinti procedūras ir plėtoti administracinius gebėjimus siekiant užtikrinti veiksmingą EB finansinių interesų apsaugą.

4. PROGRAMAVIMAS

Bendrijos parama Vakarų Balkanų šalims pagal stabilizavimo ir asociacijos procesą bus teikiama pagal galiojančias finansines priemones, visų pirma remiantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1085/2006 (IPA), o iki 2007 m. priimtų programų atveju – remiantis 2000 m. gruodžio 5 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2666/2000 (CARDS reglamentu)[5]. Teisinį pagrindą konkrečių programų įgyvendinimui teikia finansavimo susitarimai. Taigi šis sprendimas neturės finansinio poveikio. Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija gali gauti finansavimą pagal daugiašales ir horizontaliąsias programas.

[5] OL L 306, 2000 12 7, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2112/2005 (OL L 344, 2005 12 27, p. 23).

5. SĄLYGIŠKUMAS

Parama Vakarų Balkanų šalims teikiama su sąlyga, kad bus toliau daroma pažanga įgyvendinant Kopenhagos kriterijus ir atitinkant Stabilizacijos ir asociacijos susitarimo reikalavimus bei konkrečius šios Stojimo partnerystės prioritetus. Jeigu nebus laikomasi šių sąlygų, Taryba gali imtis atitinkamų priemonių pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1085/2006 21 straipsnį, o programų iki 2007 m. atveju – pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 2666/2000 5 straipsnį. Parama taip pat priklauso nuo sąlygų, kurias Taryba apibrėžė 1997 m. balandžio 29 d. išvadose, visų pirma susijusių su paramos gavėjų įsipareigojimu vykdyti demokratines, ekonomines ir institucines reformas. Konkrečios sąlygos taip pat yra įtrauktos į atskiras metines programas. Priėmus finansavimo sprendimus, su Buvusiąja Jugoslavijos Respublika Makedonija bus pasirašytas finansavimo susitarimas.

6. STEBĖSENA

Stojimo partnerystės įgyvendinimas vertinamas taikant mechanizmus, nustatytus pagal stabilizavimo ir asociacijos procesą, visų pirma pagal Komisijos teikiamas metines ataskaitas.